

**Громадська організація
«Південна фундація педагогіки»**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ
учасників міжнародної
науково-практичної конференції**

**«ДОСЛІДЖЕННЯ РІЗНИХ
НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЇ
ТА ПЕДАГОГІКИ»**

19–20 червня 2020 р.

Частина 2

**Одеса
2020**

УДК 159.9+37.01(063)
Д 70

Д 70 **Дослідження різних напрямків розвитку психології та педагогіки:** Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (19–20 червня 2020 р., м. Одеса). – Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. – Ч. 2. – 112 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 159.9+37.01(063)

© Автори статей, 2020
© Південна фундація педагогіки, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 4. ПЕДАГОГІЧНА ТА КОРЕКЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

- Бабік Н. І.**
РОЛЬ САМООЦІНКИ У САМОВИХОВАННІ
ОСОБИСТОСТІ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ 7
- Короціньська Ю. А.**
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
НА ЕМОЦІЙНУ САМОРЕГУЛЯЦІЮ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ 11
- Корсун С. І., Якимишина Л. І.**
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ
ЕВРИСТИЧНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ 15
- Манилова Л. М.**
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ДО УЧІННЯ
СУЧАСНИХ П'ЯТИКЛАСНИКІВ 19
- Матюша Т. Ю.**
ПІДТРИМКА П'ЯТИКЛАСНИКІВ БАТЬКАМИ У ПРОЦЕСІ
АДАПТАЦІЇ ДО ВИМОГ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ 23
- Статік І. Ю.**
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ШКІЛЬНОЇ ТРИВОЖНОСТІ
ТА МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ 26
- ### СЕКЦІЯ 5. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ПЕДАГОГА: ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
- Брянцева Г. В., Брянцев О. А., Постильна О. О.**
ЗМІНИ У НАВЧАЛЬНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙНИХ
МАТЕРІАЛАХ: ВПЛИВ ВІЗУАЛЬНОГО 30
- Величко Ю. В.**
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ
КАР'ЄРНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ 34
- Імерідзе М. Б., Биков І. В., Величко Д. О.**
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 36
- Клименко Г. В., Шапошник А. М.**
ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ 41

Kravets S. F.
COLLABORATION OF TEACHERS AND STUDENTS
AS THE WAY TO HONE 21ST CENTURY SKILLS 44

Мержева Л. Ф.
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ХОРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ 47

Ноздрова О. П.
ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЗАСОБАМИ
ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ..... 50

Ремньова А. Г.
ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОГО
САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА..... 54

Юденюк В. М.
ПРОБЛЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ
ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ РУХОВИХ НАВИЧОК
УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ 58

СЕКЦІЯ 6. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Батарейна І. О.
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ
В НОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ..... 62

Glushko T. V.
INDEPENDENT WORK ON THE SECOND
FOREIGN LANGUAGE (GERMAN) OF STUDENTS IN
ECONOMIC SPECIALTIES..... 65

Гречаник Н. І.
МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ 68

Козібрда Л. В., Липчанко-Ковачик О. В.
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ..... 72

Крашевська С. М.
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
З ОГЛЯДУ НА СУЧАСНІСТЬ 75

Никифоров А. М.
ОСВІТНЯ ТА КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
МУЗЕЇВ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ НАВЧАННЯ
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ
XIX – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ..... 77

Супрунчук Ю. О.
ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ ПІДХІД
ДО ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ..... 79

Чаплинский В. Г.
ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СИСТЕМА
ОБНОВЛЕНИЯ ВОСПИТАНИЯ В ВСО ЕХБ 82

СЕКЦІЯ 7. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

Попова В. Ю., Тарасова Т. В.
ОСНОВНЫЕ ТРУДНОСТИ, С КОТОРЫМИ
СТАЛКИВАЮТСЯ СТУДЕНТЫ ИЗ АЛЖИРА,
В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ
НА ПОДГОТОВИТЕЛЬНОМ ФАКУЛЬТЕТЕ В УКРАИНЕ..... 87

Романець З. О.
НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ
СТЕРЕСОГЕННОГО ДОСВІДУ ДИТИНИ
ТА ВАРІАНТИ ЙОГО ОПРАЦЮВАННЯ..... 91

Шамшура І. А.
МЕДІАОСВІТА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ..... 95

СЕКЦІЯ 8. ПЕРЕХІД ДО БАГАТОРІВНЕВОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Кочкурова О. В.
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦІВ В УМОВАХ НАВЧАННЯ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 99

Обозний В. В., Бабкова С. В.
ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ ПРОФІЛЬНОЇ
ПРОФЕСІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ
У ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ 101

зростання дитини. Базовий компонент дошкільної освіти засвідчує, що дошкільна освіта перебудовується в напрямі компетентнісного підходу до цілісного і загального розвитку дитини, підкреслює можливість закладання в дошкільному віці підвалин успішного майбутнього життя.

Чинні освітні програми для дітей дошкільного віку передбачають стратегію розвитку комунікативної культури дошкільників, що є однією з найактуальніших для сучасної педагогічної науки і практики дошкільного виховання.

Основний методичний підхід до впровадження медіа в освітній процес – інтегрований через художньо-мовленнєву діяльність і образотворче мистецтво. Роботу з медіа можна інтегрувати в ознайомлення дітей із довкіллям, з природою, соціалізацію дитини (емоції, етичні засади спілкування). Отже, медіазасоби можуть бути інтегровані в будь-який розділ програми роботи з дітьми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція): наук. керівник: А.М. Богуш. – К. : Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Джерело педагогічних інновацій. Інноваційні практики розвитку життєвої компетентності дитини дошкільного віку : Науково-методичний журнал. – Випуск № 2 (14). – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2016. – 276 с.
3. Коцепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/.
4. Медіаосвіта та медіаграмотність: Короткий огляд / Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л., Іванова Т., Мирошніченко Ю. – 2-ге вид. – К : АУП, 2012. – 58 с.
5. Медіаосвіта і медіаграмотність: підручник. – ред.-упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк; за наук.ред. В.В. Різуна. – К.: Центр вільної преси. – 2012. – 352 с.

СЕКЦІЯ 8. ПЕРЕХІД ДО БАГАТОРІВНЕВОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Кочкурова О. В.

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь, Запорізька область, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основним завданням розвитку освіти в Україні є створення умов для професійного становлення майбутніх фахівців ще на етапі навчання у закладі вищої освіти.

Професійне становлення особистості Л.Б. Шнейдер визначає, як – формування професійної спрямованості, компетентності, соціально значущих і професійно важливих якостей і їх інтеграції, готовність до постійного особистісного і професійного зростання [3]. Професійне становлення майбутнього фахівця залежить від певних характеристик людини, які визначають кінцевий успіх формування студента як професіонала та його готовність до професійної діяльності. Так на думку, В.А. Бодрова до таких характеристик можна віднести:

- професійну мотивацію, як спонукальну та спрямовуючу активність особистості для задоволення не тільки біологічних потреб, але перш за все у праці, спілкуванні, самоствердженні, самореалізації та самовдосконаленні;

- загальну і професійну підготовленість у формі попередніх і кваліфікаційних знань, умінь та навиків, які необхідні для виконання стандартних та нетипових професійних завдань;

- рівень професійної готовності та резервів організму до трудової діяльності, розвиток професійно важливих фізіологічних функцій аналізаторів та таких фізичних якостей, як – сила, витривалість та швидкість;

- стан індивідуально-психологічних функцій людини, що характеризують пізнавальні процеси та психомоторику, темперамент, характер та емоційно-вольові особливості особистості [1].

У своїх дослідженнях Е.Ф. Зеєр [2] виділяє три етапи професійного становлення особистості: адаптація, інтенсифікація та ідентифікація. На початковому етапі навчання важливими є такі якості: прагнення до саморозвитку, високий рівень працездатності, дисциплінованість, сумлінність та відповідальність. Усе це пов'язано з тим, що студенти на цьому етапі професійного становлення адаптуються до умов та змісту освітнього процесу, визначаються нові соціальні ролі, взаємостосунки з викладачами та з одногрупниками. На наступному етапі професійного становлення провідною стає науково-пізнавальна діяльність. Це етап інтенсифікації, який передбачає розвиток загальних та спеціальних здібностей, інтелекту, відповідальності за своє становлення та самостійності. Показником професійного становлення є професіоналізм, а також велику роль відіграють якості особистості, які розвиваються та вдосконалюються у процесі професійної підготовки та в подальшій трудовій діяльності. Також до важливих чинників професійного зростання відносять фахову компетентність, яку набуває здобувач вищої освіти. Професійне становлення студента під час навчання у вищому закладі освіти є важливим етапом його соціалізації, де провідним видом діяльності стає навчально-професійна. Для успішного професійного розвитку особистості необхідною є наявність внутрішніх та зовнішніх факторів, готовність самого студента до самовдосконалення, яке відбувається у двох формах – самоосвіти та самовиховання.

Таким чином, процес професійного становлення особистості є дуже складним та динамічним. Саме під час навчання у вищому закладі освіти майбутніх фахівці проходять етапи професійного розвитку та становлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бодров В.А. Психология профессиональной пригодности: учебное пособие для вузов. М.: ПЕР СЭ, 2001. 511 с.
2. Зеєр Э. Ф. Кризисы профессионального становления личности. Психологический журнал. 1997. № 6. С. 35-44.
3. Шнейдер Л.Б. Профессиональная идентичность: теория, эксперимент, тренинг. М.: Издательство Московского психолого-социального института; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2004. 600 с.

Обозний В. В.
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри туризму
*Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова*
Бабкова С. В.
заступник директора
*Спеціалізована школа № 254
м. Київ, Україна*

ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ ПРОФІЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В Україні у педагогічних вищих навчальних закладах майбутніх вчителів традиційно готували до шкільної (позашкільної) туристсько-краєзнавчої роботи, яка розглядалася як один з ефективних засобів у системі шкільного навчально-виховного процесу.

На початку століття в умовах переходу на профільну школу (відповідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 2000 р. «Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання») була розроблена концепція профільного навчання в старшій загальноосвітній школі; згідно Закону про загальну середню освіту (2001 р.) 10–12 класи визнавалися профільною школою і т.д.) постало питання організації професійно-туристичної підготовки педагогів для забезпечення профільної школи висококваліфікованими кадрами.

У педагогічних університетах об'єктивно виникла потреба в організації галузевого туристичного навчання, а на його основі розробки концепції поєднаної підготовки педагогічних і туристських кадрів та освітньої стратегії розвитку регіонального туризму. Тому у НПУ ім. М.П. Драгоманова у 2004 році на кафедрі географії України та краєзнавства було розпочато підготовку менеджерів за галузевою спеціальністю «Туризм», а у 2009 році була створена самостійна кафедра туризму. Здійснюючи в умовах педагогічного університету професійно-туристичну підготовку фахівців за галузевою спеціальністю «Туризм», було актуалізовано питання підготовки майбутніх менеджерів туризму щодо використання «шкільного ресурсу» і участі у профорієнтаційно-профільному спрямуванні шкільної туристсько-краєзнавчої роботи на сферу обслуговування, зокрема туризм.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ
учасників міжнародної
науково-практичної конференції

**«ДОСЛІДЖЕННЯ РІЗНИХ НАПРЯМКІВ
РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ»**

19–20 червня 2020 р.

м. Одеса

Частина 2

Видавець – ГО «Південна фундація педагогіки»
Поштова адреса редакції: 65001, Одеса 1, а/с 247
www.pifp.org.ua, tel: +38 099 431 12 14

Підписано до друку 23.06.2020 р. Здано до друку 24.06.2020 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 6,51.
Наклад 100 прим. Зам. № 2406-20.